

naših prosvetnih organizacijah. Sin Dori je predsednik FO in hčerka Mlička je načelnica DK na Vranskem. Z velikim veseljem pa je rajni pričakoval tistega trenutka, ko bo njegov sin Karel, ki je zdaj bogoslovec tretjega letnika v Mariboru, stopil kot duhovnik pred Gospodov oltar. Toda božja volja je sklenila drugače. In tako bosta oba, oče in mati, pri Bogu prosila za sina-novomašnika. Rajnemu Španovemu ataju, ki je potrežljivo prenašal svojo dolgo bolezen in ji končno podlegel v 70. letu starosti, naj bo dobri Bog bogat plačnik za njegova dobra dela! — Žaljučim ostalim izrekamo sožalje!

Spoštovan in ugleden gospodar umrl v Kapehah. Žalostno in otožno so zapeeli kapelski zvonovi in naznanili žalostno vest, da je dne 3. marca umrl Jože Krulc iz Rakovca po šesttedenski mučni bolezni v starosti 42 let. Pokojni je bil skrben

gospodar, veren katoličan in zaveden Slovenec. Kako je bil priljubljen med občani, je pokazal njegov pogreb. Bil je tudi poveljnik in ustanovni član gasilske čete v Rakovcu. Na zadnji poti mu je igrala žalne koračnice gasilska godba s Kapel. Pogreba so se udeležili tudi gasilci iz Brežic z zastavo in župni načelnik Zorko, gasilska četa Veliki Obrež z zastavo, gasilska četa Kapele in Loče. Pri odprtem grobu se je od rajnega poslovil predsednik domače čete g. Franc Radanovič, ki je orisal pokojnikovo zaslužno delo pri domači gasilski četi tako ganljivo in v srce segajoče, da ni ostalo nobeno oko suho. Pokojni zapuščal žaljučno ženo in štiri nepreskrbene otroke. Spoštovanemu in vernemu možu želimo rajsko veselje! — Proostalim domačim in sorodnikom pa naše sožalje!

Dopisi

Mursko polje

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 9. marca je bila lepo obiskana letna skupščina Kmetijske nabavne in prodajne zadruge Sv. Križ pri Ljutomeru. Zadruga šteje nad 200 članov, kateri jamčijo z desetkratnimi deleži. Za načelnika je bil izvoljen g. banski svetnik Alojz Štuhec, tajnik je g. Anton Štuhec, blagajnik g. Josip Štrekl, poslovodja g. Franc Magdič. Posebno je podčrtati, da je za knjigovodjo določen mlad kmečki sin Alojz Pušenjak, kateri bo skrbno zapisoval in knjižil poslovanje zadruge, tako da ima od danes naprej vsak član vpogled v knjige. Uradne ure bodo dnevno od 8 do 12, da lahko člani dnevno dobijo potrebna pojasnila cen poljskih pridelkov, umetnih gnojil itd. Nadalje ima g. Pušenjak nalogo, da pridobiva članstvo, da vzgaja posebno mlajše v združništvu. Sklenilo se je, da se ponovno odpre prodaja špecerijskega blaga, in to v večjem obsegu. Zadruga razpolaga danes z večjim premoženjem. Iz povedanega se vidi, da je zadruga v minulem poslovnem letu lepo napredovala. Če pa se bodo letos odborniki in članstvo še bolj prično oprijeli združništva, bo pa uspeh še mnogo boljši.

Ptujsko polje

Sv. Vid pri Ptuj. Predpustni čas so malokje tako lepo preživeli kot pri nas. Na pustno nedeljo smo namreč končali sveti misijon. Za nami so tako lepi dnevi, da mora zvedeti tudi svet o njih. Vsa fara se je svetega misijona z veliko vnemo udeleževala. Može niso nič zaostajali za ženska. Če povemo, da je vsak dan spovedovalo osem do devet spovednikov, in sicer pozno v noč, potem veste, da je bil misijon lep! Naravnost ganljivo je bilo gledati moše in fante, ki so se s toliko resnostjo udeleževali misijonskih pobožnosti in kako vneto so prejemale svete zakramente. Celc pri pozni sv. maši je bilo več sto sv. obhajil, znamenje, koliko so se ljudje žrtvovali. Sveti misijon je bil seveda temeljito pripravljen, saj je g. žup-

nik pred svetim misijonom obiskal vse družine osebno. Vsa fara je goreče molila za dober uspeh svetega misijona. Zato bi pa lahko na prste eno roke preštel tiste, ki se svetega misijona niso udeležili. Največ uspeha so izmolili otroci s svojimi nedolžnimi molitvami. Sklep svetega misijona je bil veličasten. Nad dva tisoč bakel je gorelo pri sklepnih procesiji. Ponovili smo krstno obljubo s takim navdušenjem, da se je cerkev tresla. Med svetim misijonom je bila tudi sprožena misel, da bi začeli pri nas zidati novo farno cerkev, ker ta že dolgo ne odgovarja namenu v tako veliki fari. Bog daj, da bi se farani oklenili te misli! V ponedeljek so misijonarji obiskali podružnico sv. Družine na Selah, kjer so spovedali šolske otroke in starejše ter bolehe ljudi. Ob tej priliki je bil v cerkvi tudi blagoslovljen nov križev pot, ki ga doselej cerkev še ni imela. Ljubko cerkev so ljudje za to slovesnost napolnili do zadnjega kotlička. Sveti misijon so vodili frančiškani: p. Odilo, p. Ludovik in p. Silvin. Sveti misijon je zaozal globoke brazde v naše duše. Nasprotovanja pri svetem misijonu ni bilo veliko, razen od par takih ljudi, ki od njih nismo mogli kaj drugega pričakovati. Resnica pač v oči bode. Nekateri peče vest, pa si jo na ta način glušijo, da čez misijon zabavljajo. Saj to je stara pesem...

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Pred dnevi je neki posestnik iz Kuzme po tukajšnjih gostilnah popival z nekim »znanim« Sobočanom. Od obilo zaužitega alkohola sta bila oba zelo dobre volje in zaupna. Ko se je naslednjega dne omenjeni posestnik streznil, je ugotovil, da je bilanca-saldo njegovega popivanja z nepoznanim tovarišem primanjkljaj kolesa ter zneska 1500 din.

Dobrovnik. Kakor je za pust običajno, so se tudi pri nas nekateri »podjetneži« našemili v pustne maske. Saj jim ne bi nič rekli, če bi se oblekli časa primerno. Ker pa so bili oblečeni v duhovniško in redovniško oblačilo ter s tem skrunili in

amešili bogočastne stvari, njih početje obsojamo in upamo, da bodo od pristojne strani dobili primerno »nagrado«.

Lipovec. Z odlokom prosvetnega ministra sta bila po uradni potrebi od nas v štirigovo premeščena učitelja g. Franc in gospa Frančiška Gumilar. G. Gumilar je pri nas služboval mnogo let ter je marsikaj koristnega storil za naše ljudi. Bil je tudi večletni predsednik prekmurskega muzejskega društva. Na novem službenem mestu se naj dobro počutita!

Trnje. V zadnjem času se je pri nas pojavila nevarna živalska bolezen — svinjska kuga, ki je pobrla že nekaj svinj. Merodajni činitelji se zelo trudijo, da bi to nevarnost zajezili in s tem obvarovali narodno blago.

Širom Slovenske Krajine. Pred dnevi so na predlog prosvetnega ministra napredovali v višjo skupno naslednji učitelji in učiteljice: Ivan Horvat v Mali Polani, Marija Pupis v Nedelici, Antonija Terpin v Dol. Lendavi, Hermina Babnik v Lipovcih, Vilh Beloglavec v Gor. Lendavi, Feliks Gregl v Srednji Blatricl ter Viktor Stanjkov v Gederovcih. V Črensovcu sta premeščena iz Dovjega pri Mojstrani učitelja Serajnik Jožef in Angeia. — Zadnji pojav severnega sija na vedrem nebu si nekateri zelo čudno razlagajo. Govorijo namreč, da to nič drugega ne pomeni, ker je to svarilo božje za hude dneve, ki se nam obetajo.

Bogojina. Nedavno je naš FO priredil za vse svoje članstvo obvezne triidnevne duhovne vaje, katerih se je poleg vseh domačih fantov udeleževalo tudi precejšnje število moške mladine iz okoliških vasi. Duhovne vaje so potekle v najlepši zbranosti naše mladine, kajti ganjivi nagovori in besede voditelja g. M. Fršo so našle pot do mladih src ter vplivale na duše prisotne mladine kakor blagodejen dež na suho, žejno zemljo. Posebno ob tej priliki se je lepo pokazalo, koliko naša mladina da na dobro, prepričevalno besedo. Treba ji je dati le dobrega vodnika in vse bi bilo dobro. A na žalost ravno to je tisto, kar ji je doslej tako primanjkovalo.

Slovenjebistriški okraj

Spodnja Poljskava-Pragersko. Kjer imate ob nedeljah, praznikih in delavnikih legijo močnih borcev, ki postrežljivo tekmujejo ter zaporedoma radi pomagajo organizistu z roko ali nogo pri mehu, tam se še ni nikomur o težavah, zadregah in neprijetnostih sanjalo, kakršna smo imeli mi. Ne za Bog plačaj in ne za denarno ali drugačno plačilo nismo večkrat mogli dobiti mehača. Brezposelni se v poletnem času kaj radi in kakor po tajnem dogovoru ognejo naši vasi, kjer je obilno dela in premalo delavcev, ker vse le drvi v mesto v raznovrstne potrebne in nepotrebne službe. Če smo močnega popotnika povabili na pomožno delo k mehu, je hitro iztahtal izgovor: »Bi že, a naduha me kuha.« Nikomur nismo pokazali meha. Ako bi ga povabljenec zagledal, bi se ga prestrašil kot kmet pogubonosne toče. Kakšen je bil naš meh? Bil je kot ogromna predpotopna žival, obložena z grmado kamenja, ki je pihala in sopihala ter tudi močnega organista večkrat kar prestrašila s svojo neenakomerno sapo. Dobri farani so se kar bali, da bo nam ta zmaj kmalu pokvaril dobro in

Pritlikavca s sinom velikonom. V Madridu živi že dalj časa družina pritlikavcev, ki nastopa v nekem cirkusu. Mož je visok 78, žena 76 cm. Narava pa si je dovolila šalo, da je jima dala sina velikana, ki je, čeprav šele 15 let star, že 2 m visok! Sprva nikakor ni kazalo, da se bo tako razvil, toda v svojem 10. letu je začel silovito rasti in bo rasel po mnenju zdravnikov še dalje, saj se davno ni dosegel let, ko se človeška rast konča.

Nov način borbe proti mišim. Žitne trgovine v vseh agrarnih deželah utrpijo vsako leto ogromno škodo zaradi miši, ki požrejo ogromne količine pšenice in drugih žit, nakopičenih po skladiščih. Mnogokje si v borbi proti mišim

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Bistrica je bila izropana, vendar ne požgana. Usoda izropanja je zadela tudi Limbuš, od koder je zavila Kunigunda proti Vrhovemu dolu. Kako veselo presenečenje in vzradoščenje ter zadoščenje za toliko v nekaj dneh prestanega gorja, ko ji je povedal že vhod v bajno vinogradno dolinico, da se je Turčin ni dotaknil! Vrhov dol z veliko Wildenrainerjevo viničarijo ni doživel nezaželjenega obiska in je ostal z bogato trgatvijo vred nepoškodovan.

Kunigunda bi bila najrajši na vozni poti zdrknila na kolena v zahvalo Bogu in nebeški Materi božji za odvrnitev turške šibe božje. S šepetajočo molitvijo je odklenila stanovanjsko hišo. Vse je ostalo na svojem mestu, kakor je bila zapustila pred pobegom v Ruše. Ravno je hotela poklekniti pred razpelo v kotu, ko je njeno spremstvo presunljivo zakričalo na dvorišču. Odložila je zahvalno molitev in odbrzela pogledat, kaj za božjo voljo je moglo doleteti služinčad tako nepričakovano.

Na pragu se ji je nudil grozen prizor...

11

Uskoki so premetavali po tleh kričeče in braneče se ženske, njej se je pa bližal od gospodarskega poslopja vražje spačen obraz, povešenih brk, režečega se obraza in nekako radostnega pogleda. V neznanu s spakedranim licem in v bogati uniformi gičarskega stotnika je spoznala strašnega — Petra Čatoriča!

Iz Kunigundinih prsi je ušel pretresljiv krik, zavrtelo se ji je v glavi, zgrudila se je nezavestna ob pragu očetove viničarije v Vrhovem dolu pri Limbušu...

Kako dolgo je trajala od presenečenega živčnega presunka povzročena omotica, ni vedela. Komaj je odprla na postelji trudne oči, že ji je zopet prebodel srce pogled v vražji obraz bitja, katero ji je bilo najbolj zoprno in katerega se je najbolj bala pod božjim soncem. Pekenšček v kolikor toliko človeški podobi ji je skušal poljubiti roko in jo nežno pobožati po licu. Z vsemi močmi se je dvignila na postelji in jasno ji je postalo, da je po zmagoviti rešitvi iz turških rok zapadla robstvu — uskoka, kateri se je prikradel do nje kot maščevalec. Par trenutkov molččega preudarka in že je bila na nogah, izdrla je bodalo izza pasa laži-graničarja in sunila ozko ostrino v dekliška prsa. Med glasnim uskoškim krikom se je zgrudila v naročje onemu, katerega snubitev je pred nedavnim zavrnila in odbila s pestjo ter pobegom...

Čatoričevo spremstvo je po onečaščenju pobilo Wildenrainerjeve dekile ter pripravilo udobno nosilnico, katero so skrbno pritrdili med dva močna konja.